

Бръмбар спасява страдащите от алергии към амброзия

Автор(и): Растителна защита
Дата: 22.06.2020 Брой: 6/2020

Малкият бръмбар "*Ophraella communa*" и *Ambrosia artemisiifolia* имат едно общо нещо: Те са внесени от Северна Америка в Европа, така че са инвазивни и интродуцирани видове, които могат да застрашат първоначалната флора и фауна на стария континент. Но *Ophraella communa* може също така да бъде и полезен вид, тъй като любимата му храна са амброзиите, чийто цветен прашец предизвиква масови алергичните реакции на милиони хора в края на лятото и есента.

Инвазивният вид Пелинолистна амброзия (*Ambrosia artemisiifolia* L., сем. Asteraceae) е не само сериозен конкурент на културните растения, но е и изключително вреден плевел за здравето на хората, защото причинява множество опасни алергии, засягащи огромна част от населението.

Амброзията не случайно се смята за плевел на глобализацията - семената му не само са лесно преносими, но и се разпространяват безпроблемно на близки и далечни разстояния. Освен това са невероятно издръжливи и продуктивни. Те запазват кълняемостта си и могат да се размножават в продължение на цели 40 години, при това с много бърза скорост. Тук става въпрос за плевел, чийто

цветен пращец е един от най-агресивните алергени в света. Минимално количество от него в един кубически метър въздух е достатъчен, за да предизвика алергични реакции, както при чувствителни към алергени хора, така и при някои животни, като конете например.

Изследователският европейски екип, в който участва и проф. Герхард Карер от Университета за природни ресурси и приложни науки във Виена, публикува в последния брой на реномираното научно списание "Nature Communications" данни за реалната заплаха на силно алергичното растение *Ambrosia artemisiifolia* L. върху общественото здраве и биологичното разнообразие в Европа. В доклада се набляга на факта, че има нов вид инвазивен бръмбар *Ophraella communa*, чиито ларви предпочитат да се хранят с листата и цветовете на Пелинолистна амброзия и това дава надежди на специалистите, че биха могли да намалят вредното влияние на амброзията като ограничат по естествен начин нейната инвазия.

През 2013 г. в района около Милано е открит листният бръмбар *Ophraella communa*. Ларвите на бръмбара успяват да унищожат почти изцяло популациите от амброзия в Северна Италия. Проф. Карер и неговите хърватски колеги успяват да проучат по-нататъшното разпространение на бръмбара в посока Панонския регион в Източна Централна Европа, който е много силно нападнат от Пелинолистна амброзия.

Данните в доклада сочат, че преди *O. communa* да имигрира в Европа, около 13,5 милиона души страдат от алергия, предизвикана от амброзия, което води до 7,4 милиарда евро годишно разходи за лекарства, прегледи, отпуски по болест и т.н. Прогнозните модели показват, че биологичният контрол на *A. artemisiifolia* от този листен бръмбар ще намали броя на пациентите с около 2,3 милиона, а здравните разходи с 1,1 милиарда евро годишно.

Контролираното разпространение на *O. communa* трябва да се извършва при строги фитосанитарни мерки, защото е установено, че той може да напада и културни растения като слънчоглед. В Торино, след унищожаването на поле с амброзия малкият бръмбар масово атакува съседно слънчогледово поле. За сега няма точни проучвания как полезната работа на *Ophraella communa* да се ограничи само до инвазивния вид – *Ambrosia artemisiifolia* L.

Ophraella communa е бръмбар от семейството на листните бръмбари (Chrysomelidae), открит в Европа за първи път през 2013 г. и идва от Северна Америка - точно като амброзията (за пръв път забелязана в Европа през 1883 г.), която се разпространява с бързи темпове, поради по-топлият климат на европейския континент. Видът на бръмбара се храни само с няколко растителни вида (олигофаг), но най-вече с амброзия (*Ambrosia artemisiifolia*). Бръмбарите са дълги от 3,4 до 4,1 милиметра и широки от 1,8 до 2,1 милиметра (мъжки), а женските са 3,9 до 4,3 милиметра дълги и широки от 2,0 до 2,4 милиметра. Главата им е жълтеникава и имат голямо черно петно на гърба. Елитрите на бръмбара, както при всички видове от род *Ophraella*, имат тъмни надлъжни ленти.

Естественият ареал на *Ophraella communa* са източните части на Северна Америка, където видът е разпространен от Мексико до Канада. Но от няколко години видът се размножава много бързо в Южна Швейцария, Северна Италия, Панонския регион, Източна Азия–Китай и Япония. За да оцелее популацията на *Ophraella communa* се изискват температури между 20 и 32 ° C по време на развитието ѝ, а оптималните за нея температури са между 25 и 28 ° C. Зимува в почвата до следващата година, когато започва да се размножава при подходящи температури. Бръмбарът е в състояние да прелети 25 км в рамките само на един ден.

По данни на Университета за природни ресурси и приложни науки във Виена